מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את חלקי עץ המשפחה ואת המושג דור
- להבין שיש דרכים שונות ונכונות לצייר עץ משפחה
- לתרגל מושגים כמו שורשים, גזע, ענף ומשפחה מאמצת

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנת הנקרא - בחירה

1. ב – כי יש בו שורשים, גזע וענפים כמו בעץ אמיתי
2. ג – סבא רבא וסבתא רבתא
3. ג – כותבים קודם את השם שלך
4. ג – עץ שבו כל ענף הוא אדם חשוב, לא רק משפחה
5. ב – ששמו עוד לא נכתב על העץ

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – בטקסט נכתב ששתי הדרכים (דור ותיק למעלה או למטה) נכונות
2. לא נכון – יש משפחות מאמצות, משפחות עם שני בתים ועוד
3. נכון – כך כתוב בטקסט בפירוש
4. לא נכון – הדור השלישי הם ההורים, הסבים הם הדור השני
5. נכון – הטקסט מזכיר אפשרויות נוספות לציור

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. שורשים
2. גזע
3. דור
4. מאמצת
5. אדם

חלק ד׳ – התאימו בין המילה לפירוש

- 1 – ב (החלק של העץ באדמה)
- 2 – א (החלק העבה שמחזיק את הענפים)
- 3 – ה (אדם או משפחה בעץ המשפחה)
- 4 – ג (אנשים שנולדו באותה תקופה)
- 5 – ד (משפחה שבחרה לגדל ילד)

חלק ה׳ – סדרו את השלבים לציור עץ משפחה

1. כותבים את השם שלי
2. מוסיפים את האנשים הקרובים ביותר
3. שואלים מבוגרים שאלות על הדורות הקודמים
4. ממשיכים להוסיף שמות וקווים מחברים
5. מקשטים את העץ בציורים נוספים

חלק ו׳ – כתיבה קצרה

1. לדוגמה: מאיזו ארץ הגיעה המשפחה שלנו? איך קראו לסבתא של סבתא?
2. כי משפחות שונות זו מזו, ואין צורה אחת נכונה - חשוב שהקווים יראו את הקשרים בין האנשים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורשים הם הדור הוותיק או מקור המשפחה, ענפים הם האנשים עצמם
- למשל: הסבים והסבתות הם דור אחד
- כי יש סוגי משפחות שונים וכל אחד יכול לבחור צורה שמתאימה לו

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא דוגמה של עץ משפחה מצויר כדי להמחיש את חלקי העץ
- כדאי לתת רגישות לילדים עם משפחות שונות (מאומצים, שני בתים וכו׳) בזמן הדיון
- ניתן לשלב משימת יצירה בכיתה אחרי מילוי הדף

דף תרגול: העץ שלי מתחיל בי – עץ משפחה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מה זה עץ משפחה, מה ההבדל בין הדורות, ואיך אפשר לצייר אותו בדרכים שונות.

1 חלק א׳ – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה קוראים לציור הזה 'עץ משפחה'?

א) כי מציירים אותו רק בחוץ ב) כי יש בו שורשים, גזע וענפים כמו בעץ אמיתי

ג) כי הוא עשוי מעץ אמיתי ד) כי אפשר לטפס עליו

2. מי נמצא בדור הראשון לפי הטקסט?

א) הנכדים והנכדות ב) ההורים ג) סבא רבא וסבתא רבתא ד) השכנים

3. איך מתחילים לצייר עץ משפחה, לפי הטקסט?

א) כותבים קודם את שם הכלב ב) מציירים קודם פרחים ג) כותבים קודם את השם שלך

ד) מצלמים תמונה

4. מה זה 'עץ האנשים שלי'?

א) עץ שבו כל ענף הוא בעל חיים ב) עץ עם ציורי פרחים בלבד

ג) עץ שבו כל ענף הוא אדם חשוב, לא רק משפחה ד) עץ שמצויר רק בבית ספר

5. מה עומר מגלה בפתיחת הסיפור?

א) שהוא צריך לצייר עץ חדש ב) ששמו עוד לא נכתב על העץ ג) שהעץ נקרע

ד) שסבא שכח את שמו

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	יש רק דרך אחת נכונה לצייר עץ משפחה	☐	☐
2	כל המשפחות מתאימות בדיוק לעץ רגיל	☐	☐
3	מותר להשאיר מקום ריק בעץ המשפחה	☐	☐
4	הדור השלישי בעץ המשפחה הם הסבים והסבתות	☐	☐
5	אפשר לצייר עץ משפחה גם בצורת מעגלים או בית	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. החלק של העץ שנמצא באדמה נקרא _____

2. החלק העבה שמחזיק את הענפים נקרא _____

3. כל האנשים שנולדו בערך באותה תקופה נקראים _____

4. משפחה שבחרה לגדל ילד כבן או בת שלה נקראת משפחה _____

5. בעץ משפחה, כל ענף יכול לייצג _____

4 חלק ד' – התאימו בין המילה לפירוש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שורשים	___	**א.** החלק העבה שמחזיק את הענפים
2. גזע	___	**ב.** החלק של העץ באדמה
3. ענף	___	**ג.** אנשים שנולדו באותה תקופה
4. דור	___	**ד.** משפחה שבחרה לגדל ילד
5. משפחה מאמצת	___	**ה.** אדם או משפחה בעץ המשפחה

5 חלק ה' – סדרו את השלבים לציור עץ משפחה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	שואלים מבוגרים שאלות על הדורות הקודמים
☐	מקשטים את העץ בציורים נוספים
☐	מוסיפים את האנשים הקרובים ביותר
☐	כותבים את השם שלי
☐	ממשיכים להוסיף שמות וקווים מחברים

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו שאלה אחת שהייתם שואלים מבוגר במשפחה על עץ המשפחה שלכם

2. הסבירו במילים שלכם למה אפשר לצייר עץ משפחה בכמה דרכים שונות

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין שורשים לענפים בעץ משפחה?

תנו דוגמה לדור אחד במשפחה

למה לא כל עץ משפחה חייב להיראות אותו דבר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀